

Pracovná skupina pre bravčové mäso, 29. apríla 2021

Predsedal António Tavares (PT), ktorý bol aklamačne zvolený za predsedu skupiny. Za podpredsedov boli zvolení Miguel Angel Higuera (ES) a Johann Schlederer (AT).

Situácia na trhu

Predsedajúci informoval o zasadnutí expertnej skupiny pre sledovanie výhľadov trhu s bravčovým mäsom. V roku 2020 došlo oproti 2019 k nárastu produkcie takmer vo všetkých kategóriách. Celkovo bolo v roku 2020 z EÚ vyvezených 5,425 mil. t bravčového mäsa, najdôležitejším odbytiskom je stále Čína. EÚ zostáva najväčším globálnym exportérom bravčového, nasleduje USA, Kanada a Brazília.

Podľa zistenia spoločnosti Gira označil aj výhľady na rok 2025 – dopyt Číny stále porastie, porastie aj dopyt po krmivách (sója, kukurica), z toho dôvodu budú aj naďalej vysoké ceny surovín. Ceny za mäso pre producentov môžu byť dobré, ale súčasne aj vysoké náklady na krmivá. Situácia je rôzna v jednotlivých členských štátoch, vyššie ceny sú v južných štátoch, vo FI a SE stabilné a v strednej Európe nižšie.

Predpoveď situácie na trhu: Ceny sú aktuálne stabilné, ale z dôvodu rastúceho dopytu Číny a letnej sezóny (grilovanie) možno očakávať dobré ceny, hoci na nižšej úrovni než v roku 2019. Súčasne rastú náklady.

Predsedajúci navrhol, aby počas rokovania CDG bola Komisia informovaná o tlaku Číny a o náraste výrobných nákladov.

SPP: ekoschémy

Sekretariát informoval o prebiehajúcich dialógoch k balíčku SPP. Teraz sa rokuje o novej zelenej architektúre, vyčlenení rozpočtu I. piliera na ekoschémy, definícii aktívneho poľnohospodára, atď. Ekoschémy navrhnú členské štáty vo svojich strategických plánoch SPP, pre poľnohospodárov budú voliteľné – t. j. dobrovoľne sa zaviazajú k plneniu tohto nástroja, aby plnili klimatické a environmentálne ciele. Ekoschémy musia byť odlišné od AEKO v II. pilieri a musia ísť nad rámec podmienosti. Podľa návrhu Komisie by platby za ekoschémy mali byť vyplácané ročne na počet oprávnených hektárov, ale Parlament navrhuje aj platby za celú produkčnú jednotku (za zviera). Platba môže mať formu doplnkovú k oddeleným priamym platbám, alebo by mala slúžiť ako kompenzácia poľnohospodárom za dodatočné náklady. Odvetvie živočíšnej produkcie bude pravdepodobne odmeňované formou kompenzácií. Zoznam ekoschém vytvorí každý členský štát na základe svojich SWOT analýz, členský štát bude zodpovedný aj za kontrolný systém týchto záväzkov a za predchádzanie dvojitém platbám. Stále prebiehajú diskusie medzi Parlamentom a Radou o vyčlenení prostriedkov I. piliera na ekoschémy (Rada navrhuje 20%, Parlament 30%, PT predsedníctvo navrhuje kompromis 22% v roku 2023 a postupne nárast na 25% v roku 2025). Platby za jednotlivé zvieratá vylučujú pravidlá WTO, preto bude musieť ísť o formu kompenzácie za zlepšenie dobrých životných podmienok zvierat alebo mikrobiálnej rezistencie, z ekoschém môžu byť hradené aj certifikačné schémy. Copa a Cogeca zdôrazňujú, že ekoschémy musia zohľadňovať nielen ekologický, ale aj ekonomický aspekt činnosti, poľnohospodári musia mať možnosť vybrať si zo zoznamu ekoschém na základe svojich podmienok. Pritom odmietajú, aby konečný zoznam ekoschém predložila Komisia vo forme delegovaného aktu – zoznam musí zostať v kompetencii členských štátov. Je potrebné vyhnúť sa dvojitém kontrolám.

V diskusii sa IE reprezentant zaujímal o pravidlá WTO, ktoré podľa Komisie vylučujú živočíšnu výrobu z doplnkových platieb.

Sekretariát uviedol, že Komisia iba konštatuje, že ekoschémy musia byť v súlade s pravidlami WTO, žiadne konkrétne diskusie sa o tom nevedú.

DE reprezentant upozornil, že mnoho poľnohospodárskych podnikov v DE chová ošípané a súčasne sa venuje produkcii na ornej pôde. Vyjadril obavy, že pri čerpaní podpôr z I. piliera na živočíšnu produkciu prídu o podporu na rastlinnú produkciu.

Sekretariát uviedol, že ide o otázku priorít konkrétnej farmy, čo sa z EÚ úrovne nedá zodpovedať.

Stratégia F2F: dobré životné podmienky ošípaných, označovanie pôvodu, spracované živočíšne bielkoviny (PAPs)

Návrh stratégie týkajúcej sa dobrých životných podmienok ošípaných bol prejednávaný počas mimoriadneho zasadnutia 14. 4. 2021. Na základe obdržaných pripomienok sekretariát vypracoval novú verziu dokumentu. (Je priložená v samostatnej prílohe k zápisu v českom jazyku.)

V diskusii DE a IT reprezentanti podporili zmeny v dokumente, ale nesúhlasili s vyčíslenými dodatočnými nákladmi vo výške približne 3,55 eur/ošípaná, keďže náklady sa všade líšia.

Predseda uviedol, že dokument bude Komisii zaslaný s tým, že ohľadom kalkulácie dodatočných nákladov je potrebné viac štúdií vo všetkých členských štátoch.

Sekretariát informoval o návrhu Komisie o povinnom označení pôvodu pri niektorých výrobkoch (napr. mlieko a mäso aj ako zložiek). Aktuálna pozícia Copa a Cogeca spočíva v ponechaní rozhodnutia na každom sektore, spoločná pozícia neexistuje. Preto sa 26. 4. 2021 konalo mimoriadne zasadnutie pracovnej skupiny pre potraviny, cieľom bolo prerokovať možnú základnú horizontálnu úroveň platnú pre všetky odvetvia. Počas rokovania sa väčšina zúčastnených vyslovila za povinné označenie pôvodu na horizontálnej úrovni, konkrétna dohoda však dosiahnutá nebola.

V diskusii predseda uviedol, že pozícia pracovnej skupiny pre bravčové mäso k označeniu pôvodu neexistuje, lebo nebolo možné dohodnúť sa na úrovni národnej alebo EÚ/mimo EÚ.

IT(Confagricoltura) a FR reprezentanti súhlasili s povinným označovaním, FI reprezentantka informovala o povinnom označení pôvodu mäsa (aj ako zložky) vo FI.

ES reprezentant vidí označovanie aj ako príležitosť ochrany spotrebiteľov pred dovozmi z tretích krajín, podporuje označenie na úrovni EÚ/mimo EÚ. S označením na národnej/regiónálnej úrovni nie je stotožnený.

Predseda na záver uviedol, že nie je možné počas dnešného rokovania dosiahnuť dohodu o úrovni, ale je možné vyjadriť podporu povinnému označeniu, pokiaľ nebude predstavovať dodatočné náklady pre poľnohospodárov. Tento záver bol prijatý bez pripomienok.

Sekretariát informoval o hlasovaní Stáleho výboru pre biologickú bezpečnosť potravinového reťazca o návrhu nariadenia Komisie o PAPs dňa 9. 4. 2021. Okrem 2 štátov, ktoré sa zdržali, hlasovali všetky za opätovné povolenie použitia spracovaných hydinových a bravčových bielkovín na výrobu krmív. Teraz majú Parlament a Rada 3 mesiace na posúdenie návrhu.